

contact a family
for families with disabled children

અમારો સંપર્ક સાધવો

Contact a Family નો સંપર્ક સાધો:

0808 808 3555

સોમવાર - શુક્રવાર સવારે 10 થી સાંજે 4 સુધી અને
સોમવારે સાંજે 5.30 થી 7.30 ખુલે છે.

આ કોલ મફત થાય છે

અમે કુટુંબના સભ્યો, મિત્રો અથવા કુટુંબને સારી
રીતે જાણતા હોય તેઓ દરેકને માહિતી આપવા
રાજી છીએ.

ઓનલાઇન :

www.cafamily.org.uk

www.makingcontact.org

આ માહિતીપત્રિકાનો અન્ય ભાષામાં અનુવાદ

Contact a Family, પાસેથી ઉપલબ્ધ છે

આ માહિતીપત્રિકા પેરેન્ટ્સ
એન્ડ પીડીઆટ્રીશ્યન્સ ટ્રુઝેર
પ્રોજેક્ટના ભાગ રૂપે બહાર
પાડવામાં આવેલ છે અને તેને
બીગ લોટરી ફંડ મારફત ભંડોળ
મળેલ છે.

રજીસ્ટર્ડ ઓફિસ : 209-211 City Road,

London EC1V 1JN

રજીસ્ટર્ડ ચેરિટી નંબર : 284912

કંપની લીમિટેડ બાય ચેરનીટી

ઇંગ્લેન્ડ અને વેલ્સમાં રજીસ્ટર થયેલ છે, નંબર. 1633333

VAT રજીસ્ટ્રેશન નંબર. GB 749 3846 82

આ માહિતી પુસ્તિકા ખરી છે તેની ખાતરી કરવા માટે માહિતી ભેગી કરવા અને
નેચાર કરવામાં ઘણી કાળજી લેવામાં આવી છે, અને કોઈ ભુલો અથવા માહિતી
રહી ગઈ હોય તો Contact a Family તેની જવાબદારી નહીં લઈ શકે.

ટેલિફોન ઇન્ટરપ્રિટરની સેવા

તમે Contact a Familyનો સંપર્ક સાધીને 100
કરતા વધુ ભાષાઓમાં યોગ્યતા મેળવેલ ઇન્ટરપ્રિટરની
સુવિધા મેળવી શકો છો.

આ સેવાનો ઉપયોગ કરવા માટે :

- Contact a Familyને **0808 808 3555** ઉપર
ટેલીફોન કરો
- તેઓને તમારો ટેલીફોન નંબર આપો
- તમને કઈ ભાષામાં મદદ જોઈએ છે તે જણાવો
- જો તમે થોડું અંગ્રેજી જાણતા હો, તો તમને કેવા પ્રકારની
મદદ મેળવવી છે તે વિષે તેઓને અંગ્રેજીમાં કહો
- થોડી મીનીટોમાં તમને મદદ કરવા માટે કોઈ એક
ઇન્ટરપ્રિટરની સાથે તમને ટેલિફોન કરશે.

- વાચા
- ખવડાવવું
- કોઓર્ડિનેશન (સુમેળ)
- દાંત
- ટોઈલેટ ટ્રેનિંગ
- શિખવું
- વર્તણૂક
- હંધ

તમારા બાળક વિષે ચિંતિત છો? – ગુજરાતી પત્રિકા

તમારા બાળક વિષે ચિંતિત છો?

આ લોકો કદાચ તમારી મદદ કરી શકે

માતાપિતા અને પીડીઆટ્રીશ્યન્સ સાથે

Contact a Family રોયલ કોલેજ ઓફ પીડીઆટ્રીશ્યન એન્ડ ચાઇલ્ડ હેલ્થ સાથે કામ કરે છે.

તમારા બાળકને અમુક મહત્વપૂર્ણ તબક્કાને આંબવામાં મુશ્કેલી પડે છે?

મદદ અને સલાહ લેવામાં ક્યારેય મોડુ નથી થયેલ હોતુ.

તમારા બાળકનો વિકાસ ફક્ત ધીરો છે અને સમય જતાં તેઓનો વિકાસ સામાન્ય થશે કે પછી તમારે મદદ માંગવાની જરૂર છે તે નક્કી કરવુ ઘણુંજ મુશ્કેલ હોઈ શકે છે.

કેટલાક બાળકો માટે જલદી મદદ મેળવવાથી ઘણુંજ ફાયદો થઈ શકે છે અને ઘણાં લોકો છે કે જેઓ મદદ કરી શકે છે.

તમને તમારા બાળકને લગતી કોઈ પણ ચિંતાઓ હોય તો તે વિષે તમારા ડોક્ટર (GP), Health Visitor (હેલ્થ વિઝિટર) અથવા નર્સ સાથે વાતચીત કરી શકો છો.

એક ડોક્ટર અથવા નર્સ કદાચ તમારા બાળકને એક Paediatrician (પીડીઆટ્રીશિયન) પાસે લઈ જવા માટે કહે કે જેઓ તમારા બાળકને કોઈ પણ સમસ્યા હોય તો તે ઓળખવાનો પ્રયત્ન કરે અને કદાચ સ્પેશ્યાલીસ્ટ (નિષ્ણાત)ને મળવા જવા માટેનું સૂચન કરે.

જો તમારા બાળકને એક હોસ્પિટલ અથવા ક્લિનિકમાં જોવામાં આવી રહ્યા હોય તો તમે હંમેશા નર્સ અથવા ડોક્ટરને તેઓની શું સલાહ છે તે પુછી શકો છો.

સ્થાનિક બાળકો માટેના કેન્દ્રો પણ સલાહ પૂરી પાડી શકે છે અને રમત અને શિખવાના અનુભવો મારફત તમારા બાળકના વિકાસમાં મદદ કરી શકે છે. સ્કોટલેન્ડમાં આને ફેમિલી સેન્ટરો અથવા અરલી યર્સ સેન્ટરો કહેવામાં આવે છે.

જ્યારે તમારા બાળકનો જન્મ થાય છે ત્યારે તમને એક પર્સનલ ચાઈલ્ડ હેલ્થ રેકોર્ડ (બાળકના આરોગ્યની અંગત નોંધો) આપવામાં આવે છે. આ તમને એ નક્કી કરવામાં મદદ કરે છે કે તમારા બાળકનો વિકાસ ધીમો છે કે નહીં. તેને અપ-ટુ-ડેટ રાખવાનો પ્રયત્ન કરો અને તમે તમારા ડોક્ટર અથવા હેલ્થ વિઝિટરને મળવા જવ ત્યારે સાથે લઈ જવ.

જે શબ્દો ઘાટા અક્ષરોમાં દેખાય છે તે વિષે આ દસ્તાવેજના અંતે વધુ માહિતી આપેલ છે.

જ્યારે શબ્દનું ભાષાંતર નથી કરી શકાતુ ત્યારે કૌંસમાં તેજ શબ્દ ગુજરાતીમાં ભાષાંતર કર્યા વગર લખાયેલ છે.

વાચા અને વાતચીત ક્ષમતા

ચાલુ...

જો તેઓની જ ઉમરના અન્ય બાળકોની સરખામણીમાં તમારું બાળક સામાન્ય શબ્દો સમજવામાં ધીરુ હોય, ઓછા શબ્દો વાપરતુ હોય, અથવા તેને અમુક અવાજો કરવામાં મુશ્કેલી હોય.

એક ડોક્ટર અથવા Health Visitor (હેલ્થ વિઝિટર) તમને કદાચ નીચેનાને મળવા માટેની ભલામણ કરે:

- એક Audiologist (ઓડીયોલોજિસ્ટ) કે જેઓ સાંભળવાની મુશ્કેલી હોય તેવા બાળકો સાથે કામ કરે છે અને સાંભળવાની ક્ષમતામાં વધારો કરવામાં મદદકર્તા સાધનો વિષે સલાહ આપી શકશે.
- એક Speech and Language Therapist (સ્પીચ અને લેન્ગ્વેજ થેરાપીસ્ટ) કે જેઓ તમારી અને તમારા બાળક સાથે વાતચીત ક્ષમતાનો વિકાસ કરવા માટે કામ કરી શકે. જો બાળક બોલી ના શકતુ હોય તો તેઓ બાળકને વાતચીત માટેના અન્ય માર્ગો શોધવામાં મદદ કરી શકે છે.

જો તમારું બાળક પાંચ વર્ષ કરતા નીચેની ઉંમરનું હોય તો તેઓ કદાચ તમને નીચેના સૂચનો કરે:

- એક Pre-school Home Visiting Service (ઘરે મુલાકાત લેવાની સેવા) તમારા બાળકને જલદી વાતચીત કરવા અને સ્કૂલે જવાની ઉમર કરતા પહેલાની શિખવાની કુશળતાઓ માટે મદદ કરી શકે છે.
- Nursayr or Play School/Group નર્સરી અથવા પ્લે સ્કૂલ/ગ્રૂપ જેઓ પાસે તમારા બાળકને સામાજિક કુશળતાઓના વિકાસમાં મદદ કરવા માટેની તાલિમ હોય છે.

ધવડાવવું અને ખવડાવવું

જો તમારા બાળકને ગળવામાં, ખાવામાં, અને પીવામાં મુશ્કેલી હોય અથવા તેઓ ખાવાની આનાકાની કરતા હોય

તમારા Health Visitor (હેલ્થ વિઝીટર) તમને ખવડાવવા વિષે સલાહ આપી શકે છે જેમાં સ્તનપાન (બ્રેસ્ટફીડીંગ), બોટલ મારફત દુધ પીવડાવવા, અને તેઓને સોલીડ (સખત) ખોરાક ખાતા કરવા વિષે સલાહ સામેલ છે.

એક ડોક્ટર અથવા Health Visitor (હેલ્થ વિઝીટર) તમને કદાચ નીચેનાને મળવા માટેની ભલામણ કરે:

- એક Speech and Language Therapist (સ્પીચ અને લેન્ગ્વેજ થેરાપીસ્ટ) કે જેઓ ગળવાને લગતી શારિરીક મુશ્કેલી હોય તેવા સંજોગોમાં મદદ કરી શકે છે.
- એક Dietician (ડાયેટીશિયન) કે જેઓ ખોરાક, પૌષ્ટિક આહાર અને પોષણ વિષે સલાહ આપી શકે છે.
- એક Clinical Psychologist (ક્લિનિકલ સાઈકોલોજિસ્ટ) કે જેઓ તમારા બાળકને ખાવા માટે ઉત્તેજન કેવી રીતે આપવું તે માટે મદદ અને સલાહ પૂરી પાડે છે.

હલનચલન અને સુમેળ

જો તેઓની જ ઉંમરના અન્ય બાળકોની સરખામણીમાં તમારા બાળકને બેસવા, ચાલવા, વસ્તુઓ પકડવા, અથવા તેઓના શરીરના અમુક અંગોને વાપરવામાં મુશ્કેલી પડતી હોય.

એક ડોક્ટર અથવા Health Visitor (હેલ્થ વિઝીટર) તમને કદાચ નીચેનાને મળવા માટેની ભલામણ કરે:

- એક Physiotherapist (ફીઝિયોથેરાપીસ્ટ) કે જેઓ તમને તમારા બાળકના હલન ચલન અને સુમેળમાં સુધારો કરવા માટે મદદ કરી શકે તેવી કસરતો વિષે સલાહ આપી શકશે.
- એક ઓક્યુપેશનલ થેરાપીસ્ટ તમારા બાળકના હલન ચલન અને સુમેળની આંકણી કરશે અને રોજબરોજની પ્રવૃત્તિઓમાં મદદ કરવા માટે સલાહ પૂરી પાડશે અને સાધનોની ભલામણો કરશે.

જેમ જેમ તમારું બાળક મોટું થશે અને તેઓની પરિસ્થિતી (બીમારી)માં ફેરફાર થશે તેમ તેમ તેઓને કદાચ વધુ મદદની જરૂર પડે. પાછા જઈને વધુ મદદની માંગણી કરતા અચકાશો નહીં.

દાંત

જો તમારા બાળકને દાંત સાફ કરવાનું અથવા ડેન્ટીસ્ટ પાસે જવાનું મુશ્કેલ લાગે તો.

એક ડોક્ટર અથવા Health Visitor (હેલ્થ વિઝીટર) અથવા Local Dentist (સ્થાનિક ડેન્ટીસ્ટ) તમને કદાચ નીચેનાને મળવા માટેની ભલામણ કરે:

- એક Community Dentist (કોમ્યુનિટી ડેન્ટીસ્ટ) કે જેઓને બાળકો સાથે કામ કરવા માટે તાલિમ મળેલ હોય છે અને અક્ષમતા ધરાવતા બાળકો સાથે કામ કરવા માટે તેઓ પાસે ખાસ સાધનો હોય છે.

ટોઈલેટની તાલિમ અને ઝાડા તથા પેશાબ ઉપર કાબુ ન હોવો

જો તમારું બાળક તેઓના ઝાડા અથવા પેશાબ ઉપર કાબુ કેળવવામાં ધીરૂં હોય

તમારા હેલ્થ વિઝીટર તમને ટોઈલેટની તાલિમ વિષે સલાહ આપી શકે છે. તેઓ કદાચ તમને નીચેનાને મળવા માટે ભલામણ કરે:

- એક કોન્ટીનન્સ એડવાઈઝર જેઓ તમને તમારા બાળક ઝાડા અથવા પેશાબ ઉપર કાબુ ન રાખી શકતા હોય તો તે વિષે સલાહ અને વ્યવહાર મદદ પૂરી પાડી શકશે.
- એક પીડીઆટ્રીશિયન જેઓ તમારું બાળક આ માટે મુશ્કેલી શા કારણોસર અનુભવે છે તેના તબિબી કારણોની તપાસ કરશે.
- એક ક્લિનિકલ સાઈકોલોજિસ્ટ કે જેઓ તમારા બાળકને ટોઈલેટનો ઉપયોગ કરવા માટે ઉત્તેજન કેવી રીતે આપવું તે વિષે સલાહ આપી શકે છે.

જો બાળકને 3 વર્ષ કરતા વધુ ઉંમરના હોય તો પણ નેપીની જરૂરીયાત હોય તો કેટલીક વખત નેપી અને ઝાડા અને પેશાબની ઉપર કાબુને લગતા સાધનો આપવા મારફત NHS મદદ કરી શકે છે. તમારા હેલ્થ વિઝીટર અથવા GP તમને આ સેવાઓ વિષે વધુ માહિતી આપી શકે છે.

શિખવામાં મુશ્કેલી અથવા
એકાગ્રતાની કુશળતા ઓછી હોવી

ચાલુ...

જો તમારા બાળકને માહિતી સાંભળવામાં, પ્રારંભિક શિક્ષણની કુશળતાઓ શિખવામાં અથવા વિનંતીઓનો પ્રત્યુત્તર આપવામાં મુશ્કેલી હોય

એક ડોક્ટર અથવા Health Visitor (હેલ્થ વિઝીટર) તમને નીચેનાને મળવા માટેની ભલામણ કરે:

- 5 વર્ષ કરતા નીચેની ઉંમરના બાળકો માટેની એક નર્સરી અથવા પ્લે સ્કૂલ/ગ્રૂપ કે જેઓ પાસે તમારા બાળકને નવી કુશળતાઓ શિખવામાં તાલિમ મેળવેલ લોકો હશે
- તમારૂં બાળક સ્કૂલે જવાનું શરૂ કરે તે પહેલા તેઓને વાતચીત અને શિખવાની કુશળતાઓ મેળવવામાં મદદ કરવા માટે એક Pre-school Home Visiting Service (પ્રી-સ્કૂલ હોમ વિઝીટીંગ સર્વિસ).

- Special Educational Needs Co-ordinator (સ્પેશ્યલ એજ્યુકેશન નીડસ કોઓર્ડિનેટર -SENCO) એક શિક્ષક છે કે જેઓ ઈંગ્લેન્ડ અને વેલ્સમાં કોઈ એક બાળકને વધારાની મદદની જરૂર હોય તો તેનું સંયોજન કરવા માટે જવાબદાર છે. સ્કોટલેન્ડમાં એક હોમ વિઝીટીંગ શિક્ષક, બાળકના ક્વાસ ટીચર અથવા સ્કૂલના અન્ય સભ્યો આ ભૂમિકા નિભાવે છે.
- એક Educational Therapist (એજ્યુકેશનલ થેરાપીસ્ટ) કદાચ તમારા બાળક ઉપર દેખરેખ રાખે અને કયો શિક્ષણ અથવા વર્તણૂકનો કાર્યક્રમ વધુ યોગ્ય છે તે વિષે સલાહ આપશે.

વર્તણૂક

જો તમારા બાળકની વર્તણૂક અને શિખવાની તેઓની ક્ષમતા કૌટુંબિક જીવન ઉપર ગંભીર અસર કરતી હોય.

પડકારભરી વર્તણૂક કદાચ અમુક તબિબિ બિમારીઓને કારણે હોઈ શકે છે. મુશ્કેલ વર્તણૂકનો કદાચ કેટલીક વખત સરળ વ્યૂહરચનાઓનો ઉપયોગ કરવા મારફત નિકાલ લાવી શકાય છે. માતા-પિતાએ મદદ માંગવામાં શરમ ન અનુભવવી જોઈએ.

એક ડોક્ટર, Health Visitor (હેલ્થ વિઝીટર) અથવા બાળકની સ્કૂલ તમને કદાચ નીચેનાને મળવા માટેની ભલામણ કરે:

- તમને મદદ કરવા માટે એક Social Worker (સામાજિક કાર્યકર- સોશીયલ વર્કર), જેઓ તમને ઉછેરને લગતી કુશળતાઓ માટેના કસ્ટાસ સુધીની પહોંચ, અથવા તમારા બાળકની વર્તણૂકને કાબુ હેઠળ રાખવા માટેની વ્યૂહરચનાઓ શોધવા માટે મદદ કરી શકશે.
- એક Educational Psychologist (એજ્યુકેશનલ સાઈકોલોજિસ્ટ) અથવા Clinical Psychologist (ક્લિનિકલ સાઈકોલોજિસ્ટ) જેઓ સમસ્યાને કાબુ રાખવામાં મદદ કરી શકશે.
- એક ડીપીઆટ્રીશ્યન અથવા સાઈકીઆટ્રીસ્ટ જેઓ તમારા બાળકની વર્તણૂકને કાબુમાં રાખવા માટેના સર્વોત્તમ માર્ગની આંકણી કરી શકશે અને સલાહ પૂરી પાડી શકશે.

રાત્રે સૂવું

જો તમારૂં બાળક સૂવા માટે લાંબો સમય લેતું હોય અથવા રાત્રિ દરમિયાન વારંવાર ઉઠી જતું હોય.

એક બાળક કે જે સૂતું ના હોય તેના માતાપિતા થાકી જતા હોય છે અને છતાંપણ કેટલીક વખત તેનો નિકાલ લાવી શકાય છે:

- એક Health Visitor (હેલ્થ વિઝીટર) ઉંઘવાની સારી પેટર્ન સ્થાપીત કરવા માટેની વ્યૂહરચનાઓનું સૂચન કરી શકે છે.
- તમારા ડોક્ટર કદાચ તમને એક Paediatrician (પીડીઆટ્રીશ્યન) અથવા Psychiatrist (સાઈકીઆટ્રીસ્ટ)ને તમારા ભાવમણ મોકલાવી શકે છે જેઓ તમારા બાળકની ઉંઘમાં મદદ કરવા માટે બાળકની જરૂરીયાતોની આંકણી કરશે અને વિવિધ સારવારો અથવા વર્તણૂકને લગતી યોજનાઓ સૂચવશે.

ખાસ શબ્દો વિષે કક્કાવાર વર્ણન

જ્યારે શબ્દનું ભાષાંતર નથી કરી શકાતુ ત્યારે કૌંસમાં તેજ શબ્દ ગુજરાતીમાં ભાષાંતર કર્યા વગર લખાયેલ છે.

એક Audiologist (ઓડીયોલોજિસ્ટ) સાંભળવાની ક્ષમતાને લગતા ટેસ્ટ કરે છે અને એક બાળકને જો જરૂરી હોય તો, હિયરીંગ એઈડસ (સાંભળવામાં મદદ કરતા સાધનો) મેળવવામાં મદદ કરી શકે છે.

એક Clinical Psychologist (ક્લિનિકલ સાઈકોલોજિસ્ટ) ખાવા, ટોઈલેટને લગતી તથા વર્તણૂકને લગતી સમસ્યાઓ વિષે સલાહ આપી શકે છે. માતાપિતાને કદાચ તેઓ સાથે બાળકની મુશ્કેલીની તેઓની કૌટુંબિક જીવન ઉપર શું અસર થાય છે તે વિષે વાતચીત કરવાથી ફાયદો થાય.

એક Community Dentist (કોમ્યુનિટી ડેન્ટિસ્ટ) ખોરાક અને આરોગ્યપ્રદ દાંતની યોજના બનાવવા વિષે તથા મુખ્ય શાખાની દાંતની સેવાઓ મેળવવામાં જે બાળકને મુશ્કેલી પડતી હોય તેઓ માટે સલાહ પૂરી પાડી શકે છે.

એક Contenance Advisor (કોન્ટીનન્સ એડવાઈઝર) જો તમારૂં બાળક ઝાડા અને પેશાબ ઉપર કાબુ ન રાખી શકતુ હોય તો સલાહ અને વ્યવહારૂં મદદ પૂરી પાડે છે. જો બાળક 3 વર્ષ કરતા વધુ ઉંમરનું હોય તો તેઓ જરૂરી હશે તો યોગ્ય નેપીઓ અને સાધનો શોધવામાં મદદ કરી શકે છે.

Dietitian (ડાયેટિશિયન) જ્યારે એક બાળક ખાવા માટે આનાકાની કરતુ હોય, ખાસ આહાર ખાવાની જરૂર હોય અથવા ચાવવા અને/અથવા ગળવામાં બાળકને મુશ્કેલી હોય ત્યારે ખોરાક, પૌષ્ટિક આહાર અને પોષણ વિષે સલાહ આપી શકે છે.

Educational Psychologist (એજ્યુકેશનલ સાઈકોલોજિસ્ટ) બાળકના વિકાસની આંકણી કરી શકે છે અને બાળકના માતાપિતા અને શિક્ષકને શિક્ષણ અને વર્તણૂકને લગતી મદદ અને સલાહ પૂરી પાડી શકે છે.

એક ફેમિલી ડોક્ટર (GP) મદદ અને સલાહ આપવા માટેની વિનંતી કરવા માટેની સૌથી પહેલી વ્યક્તિ છે. તેઓ અન્ય નિષ્ણાત મારફત તમારા બાળકને તપાસવામાં આવે તેવી માંગણી કરી શકશે.

Health Visitor (હેલ્થ વિઝિટર) એક નર્સ છે કે જેઓએ કોમ્યુનિટીમાં કુટુંબો સાથે કામ કરવા માટે વધારાની તાલિમ લીધેલ છે. તેઓ ખવડાવવુ, સૂવા, દાંત આવવા, વિકાસ અને વર્તણૂક જેવી બાબતો ઉપર વ્યવહારૂં સલાહ પૂરી પૂરી પાડી શકશે.

કેટલાક Health Visitor (હેલ્થ વિઝિટર) પાસે નિષ્ણાત ભૂમિકાઓ હોય છે જેવીકે અક્ષમતા ધરાવતા બાળકો સાથે સામેલગીરી.

Nursery or Play School/Group (નર્સરી અથવા પ્લે સ્કૂલ /ગ્રૂપ) પ્રી-સ્કૂલ બાળકોને તકો પૂરી પાડે છે, સામાન્ય રીતે 3-5 વર્ષી ઉંમરના બાળકો શૈક્ષણિક અને આનંદની પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લે છે. કેટલીક જગ્યાઓએ વધારાની જરૂરીયાતો ધરાવતા બાળકોને સ્ટીમ્યૂલેટ કરવા અને તેઓના વિકાસમાં મદદ કરવા માટે તેઓ સાથે કામ કરવા માટે ખાસ તાલિમ મેળવેલ કર્મચારીઓ હોય છે.

Occupational Therapist (ઓક્યુપેશનલ થેરાપીસ્ટ), હાથ અને આંખના સુમેળ, સમજાશક્તી અને કાર્યક્ષમરીતે ઉપયોગ કરવાની કુશળતા ઉપર ખાસ ધ્યાન આપે છે. તેઓ નાના બાળકોને ખવડાવવા, કપડા પહેરાવવા, ટોઈલેટના કામો, નવડાવવા અને રમવામાં અને થોડા મોટા બાળકોને લખવાની કુશળતામાં મદદ કરવા માટે અનુકૂળ સાધનો પૂરા પાડે છે.

Pediatrician (પીડીઆટ્રીશિયન) એક ડોક્ટર છે કે જેઓ શીશુઓ, બાળકો અને યુવાન વ્યક્તિઓની દેખરેખ રાખવા માટેના નિષ્ણાત છે. Pediatrician (પીડીઆટ્રીશિયન) બાળકો અને તેઓના કુટુંબની વ્યવસ્થા, દેખભાળ અને શિક્ષણમાં સામેલ અન્ય સંસ્થાઓ સાથે વાતચીત કરી શકે છે. પેરેન્ટીંગ સ્કીલ્સ ક્લાસીસ કેટલીક વખત સ્થાનિક રૂપે ચલાવવામાં આવે છે કે જેથી માતાપિતાને તેઓના બાળક સાથે સંબંધોમાં સુધારા કરવામાં તથા માતાપિતા મારફત સામાન્ય સમસ્યાઓનો સામનો કરવા માટે વ્યૂહરચનાઓ સોધવામાં મદદ કરી શકાય.

એક સાઈકોથેરાપીસ્ટ લવનચલનની વ્યવસ્થા અને વિકાસમાં મદદ કરે છે. બાળકોને વિવિધ માર્ગો મદદ કરી શકાય છે. આમાં કદાચ નિર્ભાગ સ્નાયુઓને મજબૂત બનાવવા માટેની કસરતો અથવા કો-ઓર્ડિનેશન અને મોટરની કુશળતાઓનો વિકાસ કરવા માટે રમતોનો સમાવેશ થાય.

Pre-school Home Visiting Service (પ્રી સ્કૂલ હોમ વિઝીટીંગ સર્વિસ કેટલીક વખત જે બાળકોના વિકાસમાં ઢીલ થઈ હોય તેઓ માટે ઉપલબ્ધ છે. ઈન્વેન્ડમાં આને **Portage** (પોર્ટેજ) કહેવામાં આવે છે. એક શિક્ષક અથવા **Portage Home visitor** (પોર્ટેજ હોમ વિઝીટર) માતાપિતા સાથે ઘરની અંદર કામ કરે છે અને નાના બાળકો માટે રમત, વાતચીત, સંબંધો અને શિક્ષણના વિકાસ માટે વ્યવહાર મદદ અને વિચારો પૂરા પાડે છે

Psychiatrist (સાઈકીઆટ્રીસ્ટ) એક ડોક્ટર છે કે જેઓ લોકો જે રીતે વિચારે છે, અનુભવે છે અને જેવી વર્તણૂક કરે છે તેની ઉપર અસર કરતી સમસ્યાઓના નિષ્ણાત હોય છે. એક બાળક અને યુવા લોકો માટેના **Psychiatrist** (સાઈકીઆટ્રીસ્ટ) બાળકો અને યુવાન વ્યક્તિઓ સાથે કામ કરવા માટેના નિષ્ણાત હોય છે. **Psychiatrist** (સાઈકીઆટ્રીસ્ટ) કદાચ કઈ મદદ યોગ્ય છે તે નક્કી કરતા પહેલા આખા કુટુંબને મળવા માંગે. તેઓ દવાઓ લખી આપી શકે છે અને કદાચ એવૂ સૂચવે કે બાળકને **Clinical Psychologist** (ક્લિનિકલ સાઈકોલોજિસ્ટ) મારફત તપાસવામાં આવે.

Social Worker (સોશિયલ વર્કર-સામાજિક કાર્યકર) બાળકો અને કુટુંબોને વ્યવહાર અને નાણાક્રિય મુદ્દાઓ ઉપર સલાહ પૂરી પાડે છે, તેઓને સ્થાનિક સેવાઓ વિષે માહિતી આપે છે અને કેટલીક વખત તેઓને જરૂરી મદદની વ્યવસ્થા કરે છે.

Special Educational Needs Co-ordinator (શૈક્ષણિક જરૂરીયાતોના સંયોજક - **SENCO**) ઈન્વેન્ડ અને વેલ્સમાં ખાસ શૈક્ષણિક જરૂરીયાતો ધરાવતા બાળકોને માટે મદદનું સંયોજન કરવા માટે જવાબદાર છે. આ બાળક સ્કૂલ શરૂ કરે તેના પહેલા ઘણી નાની વયે શરૂ થઈ શકે છે અને તેઓ સ્કૂલમાં હાજરી આપે ત્યારે ચાલુ રહે છે. સ્કોટલેન્ડમાં પ્રી-સ્કૂલ હોમ વિઝીટીંગ ટીચર બાળકો સ્કૂલ શરૂ કરે તે પહેલા આ ભૂમિકા નિભાવે છે. એક વખત તેઓ સ્કૂલમાં હાજરી આપે પછી બાળકના વર્ગ શિક્ષક અથવા વધારાની મદદ પૂરી પાડવા માટેના શિક્ષણનું કાર્ય કરતા કર્મચારીઓ આ કામ માટે જવાબદાર છે.

અધિક માહિતી અને સહાય

જો તમારી પાસે એક ડિસેબલ (અક્ષમ) બાળક હોય તો તમને વધુ માહિતી મેળવવામાં મદદ કરી શકે છે, જેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે :

- વાતચીત, ઝાડા અથવા પેશાબ ઉપર કાબુ ન હોવા અથવા વર્તણૂકની સમસ્યા ઉપર કાબુ મેળવવા માટે સલાહ પૂરી પાડતી સંસ્થાઓ

- ખાસ તબિબિ બિમારીઓને લગતા સર્પોટ ગ્રૂપો
- તમારા હક્કો અને યોગ્યતાઓ વિષે સલાહ

Speech and Language Therapist (સ્પીચ અને લેન્ગ્વેજ થેરાપીસ્ટ) બાળકોને વાતચી અથવા અન્ય માર્ગે વાતચીત કરવાનું શિખવા માટે મદદ પૂરી પાડે છે. તેઓ ખાવા, પીવા અથવા ગળવામાં મુશ્કેલી હોય તો પણ મદદ કરી શકે છે.

કેટલાક વિસ્તારોમાં સ્થાનિક બાળકોના કેન્દ્રો પાંચ વર્ષ કરતા નીચેની ઉંમરના બાળકો અને તેઓના કુટુંબોને શિક્ષણ, આરોગ્ય અને બાળસંબાળ વિષે સલાહ અને મદદ પૂરી પાડે છે. સ્કોટલેન્ડમાં તેને ફેમિલી સેન્ટરો અથવા અરલી યર્સ સેન્ટરો કહેવામાં આવે છે. 2010 સુધીમાં દરેક કોમ્યુનિટી સેન્ટરોમાં એક હોવા જોઈએ.